

**VŠĮ VUL SANTAROS KLINIKŲ
LABORATORINĖS MEDICINOS CENTRAS
MIKROBIOLOGIJOS LABORATORIJA**

Mikrobiologinių tyrimų vertinimas ir jų pamatiniai biologinių verčių intervalai

Ėminys	Tyrimas	Pamatinų biologinių verčių intervalai
Kraujas	1. Pasėlis automatizuotu būdu aerobams	Aerobų augimo nerasta
	2. Pasėlis automatizuotu būdu anaerobams	Anaerobų augimo nerasta
	3. Pasėlis automatizuotu būdu grybams	Grybų augimo nerasta
	4. Pasėlis automatizuotu būdu vaikams iki 5 m.	Bakterijų augimo nerasta
Smegenų skystis	1. Šviesinės mikroskopijos tyrimas (Gramo būdu)	Mikroskopiškai mikroorganizmų nerasta
	2. Pasėlis rankiniu būdu bakterijoms	Bakterijų augimo nerasta
	3. Pasėlis rankiniu būdu grybams	Grybų augimo nerasta
	4. Smegenų skysčio pasėlis automatizuotu būdu	Bakterijų augimo nerasta
	5. Bakterinių meningitų sukėlėjų (<i>B gr. streptokoko</i> , <i>H. influenzae</i> , <i>S. pneumoniae</i> , <i>N. meningitidis</i>) antigenų nustatymas	Norminiai dydžiai netaikomi
Skrepliai	1. Šviesinės mikroskopijos tyrimas (Gramo būdu): leukocitai, epitelio ląstelės, mikroorganizmų morfologija	Norminiai dydžiai netaikomi
	2. Pasėlis rankiniu būdu patogeninėms bei oportunistinėms bakterijoms	Patogeninių ir sąlygiškai patogeninių bakterijų augimo nerasta.
	3. Pasėlis rankiniu būdu grybams	Grybų augimo nerasta
Bronchoalvelinės nuoplovos	1. Šviesinės mikroskopijos tyrimas (Gramo būdu): leukocitai, epitelio ląstelės, mikroorganizmų morfologija	Leukocitų < 25 regėjimo lauke; mikroorganizmų mikroskopiškai nerasta
	2. Pasėlis rankiniu būdu patogeninėms ir oportunistinėms bakterijoms	<10 ⁴ KfV/1ml patogeninių ir sąlygiškai patogeninių bakterijų augimas
	3. Pasėlis rankiniu būdu grybams	Grybų augimo nerasta
Šlapimas	1. Pasėlis šlapimo organų infekcijų sukėlėjams nustatyti	Šlapimo organų infekcijų sukėlėjai:

		• $<10^5$ KfV/1ml* šlapimo takų infekcijų sukėlėjų (pielonefrito diagnostikai). • Šlapimo takų infekcijų sukėlėjų augimo nerasta (kitų infekcijų diagnostikai). • Normalios išorinių lytinių organų mikrobiotos augimas vertinamas kaip užteršimas paėmimo metu. • 3 ir daugiau bakterijų rūšių augimas vertinamas kaip užteršimas paėmimo metu. * pamatinėms biologinėms vertėms įtaką gali turėti antibiotikų vartojimas arba šlapimo praskiedimas dėl skysčių vartojimo.
	2. Pasėlis rankiniu būdu grybams	Grybų augimo nerasta
	3. <i>Legionella pneumophila</i> antigeno nustatymas	Nerasta
Sterilūs organizmo skysčiai	1. Šviesinės mikroskopijos tyrimas (Gramo būdu)	Mikroskopiškai mikroorganizmų nerasta
	2. Mikrobiologinis pasėlis rankiniu būdu bakterijoms	Bakterijų augimo nerasta
	3. Mikrobiologinis pasėlis rankiniu būdu grybams	Grybų augimo nerasta
	4. Pasėlis automatizuotu būdu aerobams	Aerobų augimo nerasta
	5. Pasėlis automatizuotu būdu anaerobams	Anaerobų augimo nerasta
	6. Pasėlis automatizuotu būdu grybams	Grybų augimo nerasta
Pūlingi eksudatai	1. Šviesinės mikroskopijos tyrimas (Gramo būdu)	Norminiai dydžiai netaikomi
	2. Pasėlis rankiniu būdu patogeninėms ir oportunistinėms bakterijoms	Patogeninių ir sąlygiškai patogeninių bakterijų augimo nerasta
	3. Pasėlis rankiniu būdu grybams	Grybų augimo nerasta

Ēminiai nuo odos paviršinių žaizdų	1. Tepinėlių iš žaizdų pasėlis aerobams	Patogeninių ir sąlygiškai patogeninių bakterijų augimo nerasta
Ēminiai nuo odos multirezistentiškoms bakterijoms	1. Epidemiologinis tepinėlių nuo odos pasėlis multirezistentiškoms bakterijoms nustatyti	Multirezistentiškų gramneigiamų lazdelių augimo nerasta VRE augimo nerasta MRSA augimo nerasta
Tepinėliai išorinės ausies landos	1. Tepinėlių iš ausų pasėlis	Patogeninių ir sąlygiškai patogeninių bakterijų augimo nerasta
	2. Pasėlis rankiniu būdu grybams	Grybų augimo nerasta
Tepinėlis iš akių	1. Šviesinės mikroskopijos tyrimas (Gramo būdu)	Norminiai dydžiai netaikomi
	2. Tepinėlių iš akių pasėlis	Bakterijų augimo nerasta
Tepinėlis iš nosies	1. Mikrobiologinis pasėlis <i>Staphylococcus aureus</i> nustatyti	<i>S. aureus</i> augimo nerasta
	2. Tepinėlio iš nosies pasėlis	Patogeninių ir sąlygiškai patogeninių bakterijų augimo nerasta
Pūlingas veido daubų sekretas	1. Šviesinės mikroskopijos tyrimas (Gramo būdu)	Mikroskopiškai mikroorganizmų nerasta
	2. Pasėlis patogeninėms ir oportunistinėms bakterijoms	Patogeninių ir sąlygiškai patogeninių bakterijų augimo nerasta
	3. Pasėlis grybams	Grybų augimo nerasta
Tepinėlis nuo žiočių lankų bei užpakalinės ryklės sienelės	1. Pasėlis β hemoliziniams streptokokams	β hemolizinių streptokokų augimo nerasta
	2. Pasėlis patogeninėms bei oportunistinėms bakterijoms	Patogeninių ir sąlygiškai patogeninių bakterijų augimo nerasta.
	3. Pasėlis grybams	Grybų augimo nerasta
Lytinių organų išskyros	1. Šviesinės mikroskopijos tyrimas (Gramo būdu) lytiškai plintančių infekcijų sukėlėjams nustatyti: mikroorganizmų morfologija, leukocitai, epitelio ląstelės, gleivės	Gramneigiami intaląsteliniai diplokokai, morfologiškai panašūs į <i>N. gonorrhoeae</i> : Nerasta Lazdelinė mikroflora Gr(+): norminiai dydžiai netaikomi. Lazdelinė mikroflora Gr(-): norminiai dydžiai netaikomi. Kokinė mikroflora: norminiai dydžiai netaikomi Grybas, sporos: norminiai dydžiai netaikomi Grybas, micelis: Nerasta Indikatorinės ląstelės: Nerasta Leukocitai vyrams:

		- iš šlaplės 0-5r/l; - nuo apyvarpės 0-10r/l. Leukocitai moterims: - iš makšties 0-10r/l; - iš gimdos kaklelio 0-10r/l; - iš šlaplės 0-10r/l. Epitelis : Norminiai dydžiai netaikomi. Gleivės : Norminiai dydžiai netaikomi.
	2. Pasėlis patogeninėms ir oportunistinėms bakterijoms	Patogeninių ir sąlygiškai patogeninių bakterijų augimo nerasta
	3. Pasėlis grybams	Grybų augimo nerasta
	4. Pasėlis β hemoliziniams B grupės streptokokams	β hemolizinių B grupės streptokokų augimo nerasta
	5. <i>Mycoplasma hominis</i> ir <i>Ureaplasma urealyticum</i> identifikavimas ir jautrumo antibiotikams nustatymas	Mikoplazmų/Ureaplazmų augimo nerasta
Sperma, prostatos sekretas	1. Pasėlis patogeninėms ir oportunistinėms bakterijoms	Patogeninių ir sąlygiškai patogeninių bakterijų augimo nerasta
	2. Pasėlis grybams	Grybų augimo nerasta
Kateteriai, drenai	1. Pasėlis bakterijoms	< 15 KfV/Petri lėkštelėje
	2. Pasėlis grybams	Grybų augimo nerasta
Bioptatai iš vidaus organų, tulžis	1. Pasėlis bakterijoms	Bakterijų augimo nerasta
	2. Pasėlis grybams	Grybų augimo nerasta
Išmatos	1. Diagnostinis pasėlis žarnyno patogeninėms bakterijoms	<i>Shigella spp.</i> augimo nerasta <i>Salmonella spp.</i> augimo nerasta <i>Yersinia spp.</i> augimo nerasta <i>Campylobacter spp.</i> augimo nerasta
	2. Epidemiologinis išmatų pasėlis multirezistentiškoms bakterijoms nustatyti	Multirezistentiškų gramneigiamų lazdelių augimo nerasta VRE augimo nerasta
	3. Virusų (adenovirusų, noravirusų ir rotavirusų) antigenų nustatymas	Virusų (adenovirusų, noravirusų ir rotavirusų) antigenų nerasta
	4. <i>Clostridioides difficile</i> GDH fermento nustatymas	GDH nerasta
	5. <i>Clostridioides difficile</i> toksinų A/B nustatymas	<i>C. difficile</i> toksinų A/B nerasta

	6. <i>Helicobacter pylori</i> antigeno nustatymas išmatose	Nerasta
Skrandžio gleivinės bioptatas	1. Pasėlis <i>Helicobacter pylori</i> identifikavimui ir jautrumo antibakteriniams vaistams nustatymui	Nerasta
Moters pienas	1. Pasėlis <i>Staphylococcus aureus</i> ir β hemoliziniams streptokokams nustatyti	<i>Staphylococcus aureus</i> ir β hemolizinių streptokokų augimo nerasta
Odos pleiskanos, nagai, plaukai	1. Šviesinės mikroskopijos tyrimas grybams bei odos parazitams nustatyti	Mikroskopiškai grybo nerasta. Mikroskopiškai erkių nerasta
	2. Mikrobiologinis pasėlis dermatomikozijų sukėlėjams nustatyti	Dermatomikozijų sukėlėjų augimo nerasta
	3. Dermatofitų antigenų tyrimas	Nerasta
Nuoplovos, nuograndos, ploviniai	1. Stafilokokų aptikimas nuoploviniame skystyje atliekant mikrobiologinį pasėlį	<i>Staphylococcus aureus</i> augimo nerasta
	2. Enterobakterijų bei nefermentuojančių lazdelių aptikimas nuoploviniame skystyje atliekant pasėlį	Enterobakterijų augimo nerasta. Pseudomonų augimo nerasta.
	3. Bakterijų kolonijas sudarančių vienetų skaičiaus nustatymas atliekant nuoplovinio skysčio pasėlį	<20 KfV
	4. Pasėlis multirezistentiškoms bakterijoms aptikti nuoploviniame skystyje	Multirezistentiškų bakterijų augimo nerasta
Pasėlis nuo kraujo donoro odos	1. Bakterijų ir grybų kolonijas sudarančių vienetų nustatymas, atliekant pasėlį	Bakterijų augimo nerasta Grybų augimo nerasta
Kraujo komponentai ir tirpalai: ląstelių kultūra ir vaistiniai preparatai	1. Sterilumo nustatymas atliekant pasėlį automatizuotu metodu bakterijoms	Sterilu
	2. Sterilumo nustatymas atliekant pasėlį automatizuotu būdu grybams	Sterilu
	3. Sterilumo nustatymas atliekant pasėlį rankiniu būdu	Sterilu
Išskirti mikroorganizmai	1. Mikroorganizmų identifikavimas Maldi-Tof masių spektrometrijos metodu	Norminai dydžiai netaikomi
	2. Enterobakterijų identifikavimas iki genties ir (ar) rūšies.	
	3. Salmonelių identifikavimas iki genties ir (ar) rūšies.	
	4. Šigelių identifikavimas iki rūšies.	

5. Enteropatogeninių ešerichijų identifikavimas iki rūšies.
6. Jersinių identifikavimas iki rūšies.
7. Kampilobakterijų identifikavimas.
8. <i>Staphylococcus aureus</i> identifikavimas.
9. Streptokokų, α hemolizinių streptokokų ir kitų gramteigiamų koku identifikavimas iki rūšies.
10. β hemolizinių streptokokų identifikavimas.
11. <i>Streptococcus pneumoniae</i> identifikavimas
12. <i>N. meningitidis</i> ir <i>N. gonorrhoeae</i> identifikavimas
13. Enterokokų identifikavimas iki genties ir (ar) rūšies.
14. <i>Haemophilus</i> , <i>Moraxella</i> , <i>Pasteurella</i> bei kitų išrankių bakterijų identifikavimas.
15. Pseudomonų identifikavimas iki rūšies.
16. Pseudomonų ir kitų biochemiškai neaktyvių lazdelių identifikavimas.
17. Listerijų, korynebakterijų (išskyrus <i>C. diphtheriae</i>) ir kitų aerobinių gramteigiamų lazdelių identifikavimas iki rūšies.
18. Anaerobų identifikavimas iki genties ir (ar) rūšies.
19. <i>Candida</i> genties grybų nustatymas auginant ant chromogeninio agaro.
20. <i>Candida</i> genties grybų nustatymas testų sistemos metodu.
21. Šviesinės mikroskopijos tyrimas mikroorganizmų morfologijai įvertinti.
22. Grybo rūšies identifikavimas.
23. Jautrumo antimikrobiniams vaistams nustatymas diskų difuzijos metodu.
24. Antibakterinio vaisto mažiausios mikroorganizmo augimą slopinančios

	koncentracijos (MSK) nustatymas gradientiniu metodu.	
	25. Priešgrybinio vaisto mažiausios mikroorganizmo augimą slopinančios koncentracijos (MSK) nustatymas gradientiniu metodu.	
	26. Antibakterinio vaisto MSK ($\mu\text{g/ml}$) nustatymas automatizuota sistema	
	27. Antibakterinio vaisto MSK ($\mu\text{g/ml}$) nustatymas mikropaskiedimo metodu	
	28. Karbapenemazių tyrimas bakterijų kultūroje	

Molekulinių tyrimų vertinimas ir jų pamatiniai biologinių verčių intervalai

Ėminys	Tyrimas	Pamatinų biologinių verčių intervalai
Kraujo plazma (K ₂ EDTA)	1. Hepatito B viruso (HBV) DNR kiekybinis nustatymas	Nerasta
	2. Hepatito C viruso (HCV) RNR kiekybinis nustatymas	Nerasta
	3. HCV genotipo nustatymas	Norminiai dydžiai netaikomi
	4. Citomegaloviruso (CMV) DNR kiekybinis nustatymas	Nerasta
	5. Epšteino Baro viruso (EBV) DNR kiekybinis nustatymas	Nerasta
	6. Poliomaviruso BK DNR kiekybinis nustatymas	Nerasta
	7. ŽIV1/2, HCV, HBV nukleorūgščių tyrimas (NAT) kraujo donorams	Nerasta
	8. Poliomaviruso JC DNR kiekybinis nustatymas	Nerasta
	9. <i>Herpes 6</i> viruso (HHV-6) DNR kiekybinis nustatymas	Nerasta
	10. <i>Herpes 7</i> viruso (HHV-7) DNR kiekybinis nustatymas	Nerasta
	11. <i>Herpes 8</i> viruso (HHV-8) DNR kiekybinis nustatymas	Nerasta
	12. Adenoviruso DNR kiekybinis nustatymas	Nerasta
	13. <i>Varicella zoster</i> viruso (VZV) DNR kokybinis nustatymas	Nerasta

Kraujo serumas	1. ŽIV1/2, HCV, HBV nukleorūgščių tyrimas (NAT) kraujo donorams	Nerasta
Smegenų skystis	1. Meningito bakterinių sukėlėjų nustatymas PGR metodu	Nerasta
	2. Meningito virusinių sukėlėjų nustatymas PGR metodu	Nerasta
	3. <i>Herpes 8</i> viruso (HHV–8) DNR kiekybinis nustatymas	Nerasta
	4. Kiekybinis <i>Toxoplasma gondii</i> DNR nustatymas realaus laiko PGR metodu	Nerasta
BAL skystis	1. Kvėpavimo takų infekcijos virusinių sukėlėjų nustatymas PGR metodu	Nerasta
	2. Kvėpavimo takų infekcijos bakterinių sukėlėjų nustatymas PGR metodu	Nerasta
	3. Citomegaloviruso (CMV) DNR kiekybinis nustatymas	Nerasta
	4. Epšteino Baro viruso (EBV) DNR kiekybinis nustatymas	Nerasta
	5. <i>Pneumocystis jirovecii</i> DNR kokybinis nustatymas	Nerasta
Išmatos	1. Greitas <i>Clostridioides difficile</i> toksinų nustatymas molekulinės biologijos metodu	Nerasta
	2. Žarnyno infekcijų bakterinių sukėlėjų nustatymas PGR metodu	Nerasta
	3. Žarnyno parazitų tyrimas PGR metodu	Nerasta
	4. Diarėjos virusinių sukėlėjų nustatymas PGR metodu	Nerasta
	5. Citomegaloviruso (CMV) DNR kiekybinis nustatymas	Nerasta
Išmatos	Greitas 5 karbapenemazių genų (KPC, NDM, VIM, IMP, OXA-48) nustatymas	Nerasta
Tepinėlis iš tiesiosios žarnos		
Kraujas (K2 EDTA)	1. <i>Herpes simplex 1/2</i> DNR kokybinis nustatymas	Nerasta
	2. <i>Toxoplasma gondii</i> DNR kokybinis nustatymas	Nerasta
	3. Meningito bakterinių sukėlėjų nustatymas PGR metodu	Nerasta
Iš odos bėrimų	1. <i>Herpes simplex 1/2</i> DNR kokybinis nustatymas	Nerasta
	2. <i>Varicella zoster</i> viruso (VZV) DNR kokybinis nustatymas	Nerasta
	3. <i>Herpes 6</i> viruso (HHV–6) DNR kiekybinis nustatymas	Nerasta

Šlapimas	1. Citomegaloviruso (CMV) DNR kiekybinis nustatymas	Nerasta
	2. Poliomaviruso BK DNR kiekybinis nustatymas	Nerasta
	3. Sudėtinis lytiškai plintančių sukėlėjų nustatymas PGR metodu (<i>Chlamydia trachomatis</i> , <i>Neisseria gonorrhoeae</i> , <i>Trichomonas vaginalis</i> , <i>Mycoplasma hominis</i> , <i>Mycoplasma genitalium</i> , <i>Ureaplasma urealyticum</i> , <i>Ureaplasma parvum</i>)	Nerasta
Kaulų čiulpai (K ₂ EDTA)	1. Kokybinis Parvoviruso B19 DNR nustatymas	Nerasta
Nuograndos iš lytinių takų	1. Sudėtinis lytiškai plintančių sukėlėjų nustatymas PGR metodu (<i>Chlamydia trachomatis</i> , <i>Neisseria gonorrhoeae</i> , <i>Trichomonas vaginalis</i> , <i>Mycoplasma hominis</i> , <i>Mycoplasma genitalium</i> , <i>Ureaplasma urealyticum</i> , <i>Ureaplasma parvum</i>)	Nerasta
	2. <i>Herpes simplex</i> 1/2 DNR kokybinis nustatymas	Nerasta
Tepinėlis iš nosiaryklės	1. Kvėpavimo takų infekcijos virusinių sukėlėjų nustatymas PGR metodu	Nerasta
	2. Kvėpavimo takų infekcijos bakterinių sukėlėjų nustatymas PGR metodu	Nerasta
Nuograndos iš akių junginės	1. Sudėtinis lytiškai plintančių sukėlėjų nustatymas PGR metodu (<i>Chlamydia trachomatis</i> , <i>Neisseria gonorrhoeae</i> , <i>Trichomonas vaginalis</i> , <i>Mycoplasma hominis</i> , <i>Mycoplasma genitalium</i> , <i>Ureaplasma urealyticum</i> , <i>Ureaplasma parvum</i>)	Nerasta
	2. <i>Herpes simplex</i> 1/2 DNR kokybinis nustatymas	Nerasta
	3. <i>Varicella zoster</i> viruso (VZV) DNR kokybinis nustatymas	Nerasta
Vaisiaus vandenys	1. Citomegaloviruso (CMV) DNR kiekybinis nustatymas	Nerasta
	2. <i>Toxoplasma gondii</i> DNR kokybinis nustatymas	Nerasta
Ėminiai iš nagų, plaukų, odos	1. Dermatofitų tyrimas PGR metodu	Nerasta

Mikroorganizmų kultūra	1. PVL toksino geno nustatymas	Norminiai dydžiai netaikomi
	2. 5 karbapenemazių genų (KPC, NDM, VIM,IMP, OXA-48) nustatymas	Norminiai dydžiai netaikomi

Laboratorinės medicinos centro vadovas

doc. Dalius Vitkus

dr. Silvija Kiverytė, tel. 2856, el. p. silvija.kiveryte@santa.lt